

PRÁVA AUTORSKÁ

JIRÁSKŮV
HRONOV
JIRÁSKŮV

Tetování bolí, autorská práva někdy také

V den odjezdu na festival mi došel na firemní e-mail zdánlivě prapodivný dotaz: Jak mám učinit autorskému právu zadost, když provozuji tattoo salon a zákazník po mně chce vytetovat motiv Křemílka a Vochoomůrky? Kdo je odpovědný – já coby kérkař, nebo zákazník coby „nositel“ autorského díla? Mohu změnit barevnost a proporce postavíček? Dotaz to není vůbec od věci a jsem moc zvědavý na odpověď našich právníků.

Stejně „nevinné“ dotazy nám do DILIA denně chodí od amatérských divadelníků. Ale moc často bohužel až po premiéře, tedy po takzvaném prvním uvedení díla. To je ale už příliš pozdě a někdy to může znamenat i pěknou „šlamastyku“. A právě vnést dostatek informací mezi ochotníky, objasnit spousty závazných tabu a zažitých polopравd a konečkonců i chránit je samotné před případnou finanční újmou se stalo motivací k přípravě semináře o autorském právu, který zde dnes a zítra povedu. A nepěkné případy z letošního roku a dokonce z tohoto ročníku festivalu ukazují, že je to práce sisyfovská. V některých případech těžko odhadnout, zda jde pouze o neznalost

pokračování ze strany 1

nebo přímo o vyjádření postoje k autorskému právu. To však autoři alias my, agentura je zastupující příliš nezkoumají. Nejde jim totiž o to, aby zbohatli na amatérských produkcích, ale aby zamezili precedentnímu chování, které se pak může odrážet - a věte že odráží - v chování jiných divadelníků, právě těch „profesionálních“.

Věřte, že autorskou odměnu určujeme vždy s ohledem na okolnosti, zejména na finanční možnosti divadel či spolků a za účelem jejich případného finančního či jiného profitu. Jinými slovy, pomáháme autorům, a tím i vám. Nesnažíme se vás „sedřít z kůže“, což se však teoreticky klidně může stát nositeli výše zmíněné kérky.

Lukáš Matásek

Na pozvání starostky města Hronova Hany Nedvědové, místostarosty Josefa Théra a zastupitelů města na slavnostní zahájení 77. Jiráskova Hronova přijeli:

JUDr. František Mikeš, 1. náměstek ministra kultury

Zdeněk Kraus, radní KHK zodpovědný za kulturu

Ing. Petr Pakosta, senátor

Milan Kupka, ředitel sekretariátu ministra kultury

PhDr. Zuzana Malcová, ředitelka odboru regionální a národnostní kultury MK

PaedDr. František Zborník, ředitel NIPOS

Mgr. Lenka Láznovská, vedoucí útvaru Artama

PhDr. Pavel Mertlík, vedoucí oddělení kultury KÚ KHK

MĚLI JSME ŽABÍ HLAVY, RUKAVICE A KAMIZOLKU

Jako zástupce ministra kultury přijel včera na slavnostní zahájení 77. Jiráskova Hronova jeho 1. náměstek FRANTIŠEK MIKEŠ.

a když ani na jednom programu nedávají nic, co by mě zajímalo (což je dost často), tak si přečtu nějakou akční knihu.

A kdy jste naposledy četl nějakou akční knihu?

Nebudete tomu věřit, ale minulý týden. A byli to Psohlavci od Aloise Jiráska. To si opravdu nevymýšlím. Já si totiž myslím, že sebevědomí národa vychází z jeho jazyka. A ten musí člověk kultivovat, využívat jej - a k tomu je divadlo nejlepším prostředkem. A pokud amatérské divadlo má takové přehlídky jako je Jiráskův Hronov, tak nemá žádnou obavu o budoucnost jazyka ani tohoto národa.

Jaký je váš nejsilnější zážitek s divadlem?

Mám jeden takový zážitek z dětství, kdy jsme dělali takovou říkankovou hru. Hráli jsme tam s kamarády žabáky - měli jsme žabí hlavy, rukavice a kamizolku a taky jsme si udělali z papíru takové žabí nohy. Místo kalhot jsem si navlékl otcovo spodní prádlo, ale oblékl jsem si je obráceně, takže to, co mělo být vepředu, bylo vzadu. Takže, když jsem se ohnul, vystrkoval jsem na obecnost téměř holý zadek. Za tuhle věc jsem se pak dlouhá léta styděl a dodnes mi z toho běhají po těle zimomravky.

Už jste někdy byl na Jiráskově Hronově?

Jsem tu poprvé, takže jsem rád této možnosti zúčastnit se, využil.

jas

Zajímalo by mě, máte-li nějaký osobní vztah k divadlu?

Ano, mám. Jsem ročník 1946 a žil jsem v Československé Krumlově. Moje matka tam hrála ochotnické divadlo a jejich soubor často zajížděl do okolních vesnic - a když bylo potřeba někoho do dětské role, tak jsem se zúčastňoval i já. Byl jsem kluk, který se rád předváděl, takže jsem i ve škole, kde jsme k tomu tenkrát byli vedeni, hrál na různých besídkách, recitoval a do konce jsem psal do školního časopisu. Chtěl jsem také jít na uměleckou školu. Takže umění pro mě rozhodně není něčím, čemu bych nerozuměl. Když se mě ptají, co dělám, když mám volný večer, tak řeknu - pustím si televizi,

BÝT UČITELEM - TO JE KUS HERECTVÍ

Slavnostního zahájení 77. JH se na schodech Jiráskova divadla mimo jiné zúčastnil i ZDENĚK KRAUS, radní Královéhradeckého kraje, který je zodpovědný za kulturu.

Máte nějaký zvláštní vztah k divadlu?

To je trochu problém: celý život jsem pracoval ve školství, to je můj obor. A kulturu jsem v rámci rozdělování gescí členů Rady Královéhradeckého kraje dostal přidělenou ke školství.

Jako učitel ovšem musíte mít část herectví v krvi...

Být učitelem na zemědělském učilišti, to chtělo kus herectví - to máte pravdu. Nicméně, osobně jsem nikdy nebyl členem žádného ochotnického spolku, jen jsem z dálky sledoval kulturní dění. Takže přiznávám, i když jsem se v posledních třech letech snažil proniknout do problematiky kultury, mám ještě stále rezervy.

Zeptám se v souvislosti s hronovskou přehlídkou. Berete v úvahu její úspěšnou tradici, nebo je třeba stále se bít o finanční příspěvek kraje?

Právě naopak. Rada vybrala několik kulturních a sportovních akcí v rámci kraje, a rozhodla se jim poskytnout tzv. trvalou záštitu. To znamená, že pořadatelé podobných akcí jako je Jiráskův Hronov se nemusí účastnit grantové soutěže o peníze, protože finanční příspěvek mají jistý.

To je pro nás divadelníky dobrá zpráva! jas

77. Jiráskův Hronov a peníze

Na Jiráskův Hronov každoročně přispívá řada subjektů.

Tím hlavním je Ministerstvo kultury ČR a částka 520 000,- Kč.

Královéhradecký kraj přispívá částkou 150 000,- Kč, Město Hronov dává 110 000,- Kč + v hodnotě cca 80 000,- Kč nefinanční příspěvek.

V letošním roce získal pořadatel tohoto festivalu KIS Hronov i finanční příspěvi ze zdrojů EU v rámci Iniciativy INTERREG IIIA prostřednictvím Euroregionu Glacensis a to částku 329 000,- Kč. Tato částka bude spolufinancovat projekt s názvem „Jiráskův Hronov 2007 - česko-polské dny divadla, tance a zpěvu“. Projekt je součástí doprovodného programu 77. JH.

Velkým přínosem pro festival amatérského divadla jsou stálí sponzoři.

Finanční partneři: generální partner 77. JH: Východočeská plynárenská, člen skupiny RWE Group hlavní sponzor: Wikov MGI a.s. a dalších 10 sponzorů. Celkový příspěvek od finančních sponzorů činí 569 000,- Kč.

Nefinanční sponzoři podpořili tento festival příspěvkem v hodnotě cca 69 000,- Kč.

red

ZuV

NEMÁTE PRO MĚ JEDNODUŠŠÍ OTÁZKU?

Na JH byl už několikrát, ale v pozici senátora letos navštívil přehlídku prvně PETR PAKOSTA (ODS), který byl též přítomen slavnostnímu zahájení.

Bolestné téma poslední doby je snižování rozpočtu na kulturu. Bude to skutečně bolestné?

Nemáte pro mě nějakou jednodušší otázku?

Ne.

Samozřejmě peněz na kulturu nebude nikdy tolik, kolik by kultura potřebovala. Na straně druhé se zase musíme ptát, jestli prostředky, které jsou na kulturu vynakládány, jsou všechny spotřebovány tak, jak by kultura vyžadovala. A také se můžeme ptát, jestli jsou opravdu vyčerpány a využity všechny zdroje, ze kterých je možné kulturu financovat. Je to skutečně velmi složitá otázka!

Jistě ji tady nevyřešíme, ale máte dojem, že vy osobně můžete udělat něco proto, aby se rozpočet změnil, aby došlo k jeho navýšení?

Senátoři bohužel nerozhodují o státním rozpočtu, to je ve výhradním působení poslanecké sněmovny, ale samozřejmě ten rozpočet někde vzniká. Vzniká na ministerstvech a na Úřadu vlády a tam všude mají senátoři přístup. Myslím, že budu subjektem lobbování mnohých svých partnerů v politice, kteří se tímto způsobem budou snažit působit. Myslím, že bude v mých silách ledacos i ovlivnit.

TAK TO VIDÍM JÁ

Vítěk Herzina

No musím to priznat, bylo to milý. Starou to místama fakt dojímal. Mne ne, to je jasný, já mám raděj ty cynický hlášky, že jo. Ale šikovný děcka, to se musí nechat.

Veronika Luková

Představení se mi velice líbilo. J. Asi si přečtu knihu, která byla předlohou.

Linda Kotisová

Milé a příjemné představení. Líbila se mi zapálenost a pokora herců, která z nich na mě strašně vyzařovala.

Sandra Kotisová

Miloučké představení velmi příjemných herců.

Zdeněk Genčár

Hodně dobrá práce s dětským kolektivem, konec mě položil na lopatky. Díky.

Hana Mášová

To je zážitek, který si dovězt domů na DVD nejde. Ale nebojím se, že ho někdy zapomenu.

RECENZE

INDIÁNSKÍ CHLAPCI MEDZI NAMI

Anna Franková si zobrala za základ svojej inscenácie „Čerokí“ knihu F. Cartera: „Škola malého stromu“. Vzniklo tak rozprávané divadlo, kolektívna hra na príbeh indiánskeho chlapca, ktorý sa po trpkkej konfrontácii s civilizáciou bieleho muža vracia k svojim indiánskym prarodičom.

Autorka umne rozdelila prozaické pasáže medzi jedenásť interpretov a drevenú marionetu s animátorom. Priestorové je inscenácia umiestnená do arény a tak vytvára komunitu, akýsi archetypálny priestor, v ktorom sa diváci stávajú hercami a naopak aktéri sa stávajú kolektívom pozorovateľov. V takto vzniknutom priestore prebieha konfrontácia západnej civilizácie s indiánskym chápaním sveta. Bábka – marioneta Malého stromu – je schopná v zástupnom konaní umožniť stotožnenie sa s postavou. Predsavuje vo svojej materiálnej vernosti (drevená kĺbená konštrukcia) správne zvolený znak. Škoda, že hlavička je zrealizovaná z polystyrénu a jej výtvarný kód príliš pripomína obligátne kaširované hračky.

Predstavenie sa postupne dostáva do čiernobielej roviny, a to hlavne v situácii, keď sociálne pracovníčky odvádzajú chlapca do sirotčince. Podobne je veľmi zjednodušená konfrontácia

s puritánskym protestantským kňazom. Vzniká tak nechcený sentiment, ktorý neomylné zasiahne publikum, ale za cenu radikálneho zjednodušenia danej témy.

Nesporne predstavenie prináša pre interpretov vnútorné naplnenie, stotožnenie sa s morálnym poslanstvom súznenia s prírodou a vyššími etickými princípmi. Zjednodušenie prináša však jednostranný pohľad a neschopnosť vidieť svet v súvislostiach a komplexite.

Napriek všetkým výhradám (videl som predstavenie o 22 hodine, keď už bol súbor na hranici vyčerpania) teba oceniť sústredenú prácu, citlivý prístup a vnútore herecké nasadenie mladých interpretov, ktorí sa snažili prekonať handicap takto koncipovaného rozprávaného divadla. Pretože o divadlo v pravom slova zmysle sa v tomto prípade nejednalo.

Ján Zavarský

Studio Divadla Dagmar a Ped. školy Karlovy Vary - H. Franková na motivy F. Cartera: Čerokí

UF - UF - POKAYMU!

Je-li příběh dobrý, tj., zda v sobě obsahuje věčné prvky člověčiny, bývá vyprávěn stále znova napříč staletími. Jsou-li v něm navíc archetypální situace bytí, stává se mýtem, který je znovu a znovu nejen vyprávěn, ale občas i prožit tím kterým příslušníkem etnika, čímž se verifikuje jeho hodnota, neboť kdosi prošel stejnou CESTOU jako jeho dávný předek/hrdina.

Jeho praprapravnuk tedy nejen prošel, ale i obstál ve stejných životních situacích, a tím pro všechny ostatní – a za všechny ostatní – potvrdil jejich kořeny, potvrdil oprávněnost existence. Možná se vám úvodní odstavec bude zdát nadnesený vzhledem ke křehkému příběhu malého chlapce, ale marná sláva, mýtus je v něm obsažen. Když dokážeme přijmout a chápat hrdinské skutky Herkula od věku kojence až do mužnosti, neměl by být problém akceptovat Čerokího.

Nuže, Hana Franková pro sdělení příběhu a vzhledem k věku interpretů zvolila odpovídající princip divadla demonstrace a vyprávění, které i přes jistou odtažitost či stručnost právě dokáže emotivně zasáhnout. Potud je pro mne vše dobře. Co se problémů, které jsem vnímal, týče, musím hned na počátku podotknout, že jsem viděl představení ve 22.00 hodin, tedy herci nakráčeli do čtvrtého představení za den, a tak některé moje poznatky nemusí být pravda vzhledem třeba k představení prvému. Za prvé hra církevníků s tenisovými raketami vybočuje z nastolených vyjadřovacích prostředků,

což by nebylo na škodu, kdyby se jednalo o silnou metaforu a ne prvoplánový popis (to ale platí bezezbytku). Dále je celý sirotčinec oproti ostatním situacím a životním zkouškám realizován černobíle, takže mu schází rozměr a tím i věrohodnost. Poslední poznámka se týká toho, že interpreti jsou více uneseni příběhem INDIÁNA, ba se jím až dojmají (sic!), ale přece nejde/nemá jít o Indiána v duchu romantických představ, ale o situaci člověka jakékoli barvy pleti, což je na začátku verbálně předesláno.

Tím chci říci, že musím vzhledem k síle příběhu až mýtické síly, a vzhledem k divadelním prvkům na člověčině trvat. Nejde přece o hory a vlky a jeleny, ty jsou v tomto případě vedlejší. Zkuste si představit jiné etnikum a uvidíte, zda se vnitřně sladíte nebo naštětíte. Na druhou stranu mi bylo mile a příjemně pateticky, a to nejen proto, že sám jsem Indiánofil. Uf - Uf - Pokaymu!

Vladimír Zajíc

3XPRO

Hanku Frankovou,

režisérku Studia Divadla Dagmar a Pedagogické školy Karlovy Vary.

Rozhovor narychlo ve stoje na silnici u Slávie po druhém ze čtyř představení - ale velmi milý.

Hráli jste ve Slávii, v prostoru, který je znovu po dvaceti letech na JH ve hře. Vy jste ho se svým představením Čerokí vlastně znovu otevřeli. Jaké to bylo?

Je mi hodně příjemné, že jsem se vrátila do prostoru, kam jsem už před pětadvaceti lety chodila na divadlo na Českou Lípou a spol. Takže jsem věděla, do jakého prostoru jdem a jsem za to ráda. Pro naši skoro arénu vyhovuje tento sál nejlépe. Je to pro nás takové slavnostní, že jsme byli první, kteří se do Slávie vrátili.

Hráli jste už dvakrát a ještě vás dvě představení čekají. Jak to soubor zvládá?

Teď jsme v polovině. Zatím zvládají slušně, ale budu po nich chtít, aby hráli rychleji, protože si právě dávají večeri. Mají řízečky a chlebiček a mám pocit, že se to za tu hodinu rozloží a budou líní. Takže moje zásadní připomínka pro třetí představení bude: „hrajte rychle“.

A jak jste se dostali k představení Čerokí?

To se musím trochu rozpomenout, protože od premiéry uplynuly dva roky a už jsme udělali víc inscenací, které mám teď v hlavě čerstvěji. U mě je to tak, že občas něco čtu a něco mi to něčím řekne. A tak se to stalo i u knížky Škola Malého stromu (F. Carter). Silně se mi to propojilo také s naším hlavním představitelem, který je z dětského domova. Chlapec, který je u nás asi od deseti let, mě jednou fascinoval: když jsme se loučili po zájezdu na nádraží, tak mi říká: „Já bych stejně chtěl vědět, jak to se mnou bylo. Odkud jsem se tady vzal.“ Pak jsme si povídali dál a já jsem zjistila, že jsem vedle něho jak malá, že je to kluk, který ve svých dvanácti letech, teď tedy v patnácti, má všechno daleko srovnatelnější, než mnozí dospělí. A tam se definitivně propojilo toto téma.

Len

MEDAILON

Divadlo Dagmar vzniklo jako otevřené společenství profesionálních divadelních umělců na podzim 1993 kolem režiséra Michala Przebindy. Pod hlavičkou Divadla Dagmar pracuje Studio Divadla Dagmar (složené zejména ze studentů karlovarských středních škol) a Dětské studio dramatické výchovy. Název divadla je vzat z repliky Augusta Strindberga z Enquistovy Noci tribádek - z první inscenace Divadla Dagmar: „...tahle zavšivená blechárna, Divadlo Dagmar je moje jediná naděje...“ - a platí to pořád.

www.divadlodagmar.cz

TAK TO VIDÍM JÁ

Petr Kolář

Celkově se mi představení líbilo. Dobrá myšlenka, humor občas na hranici vkusu. Jen mi po shlédnutí přišlo obsahové sdělení nedostatečně výrazné.

Miroslav Topenčík

Výborná myšlenka! Jen to chtělo trochu dotáhnout do konce a víc zesoudit.

Veronika Luková

Téma hry mě zaujalo, protože si myslím, že jde opravdu o problém dnešní doby. Ženy úmyslně ztrácí svůj šarm a muži se stávají bačkorami. Výsledkem je úpadek manželských vztahů. Lidé se pak starají o malichernosti místo o své děti. Jediné, co bych vytkla, tak špatnou mluvu a synchronizaci s technikou.

Princezna Verunka

Hned bych je pozvala k nám do Mateřského centra. Mám ráda přestavení tohoto souboru. Opravdu jsem se bavila a ráda ignorovala technické nedostatky.

Hana Mášová

Dítě! Hra ze života mě hodně rozesmála i rozesmutnila. To představení si chci koupit na DVD, ačkoliv nemám přehrávač.

Vít Herzina, zemědělec JZD

Tož naše Asta taky zabřezla, tak se mě toto téma dotýká jakože dost. No fajn to bylo, jen ten konec jsem nepochopil, asi že žeru to maso, to my si se starou dáme, to zas jo.

Sandra Kotisová

Pěkně to začalo, ale bohužel se zadrhnutým cedéčkem se zadrhlo i celé představení.

Zdeněk Grečnár

Mám rád humor Antonínů. Pro mě osobně zajímavé téma. Škoda jen, že v konci utekla pára z hrnce.

Linda Kotisová

První polovinu představení jsem se docela dost bavila, ale druhá půlka si pro mě sedla a zůstalo to tak až do konce.

DÍTĚ NIKOLI
ŠALDOVO,
ALE ANTONÍNNOVO

V dějinách Jiráskova Hronova bychom jistě našli alespoň jeden pokus o amatérskou inscenaci nepřeliš povedeného dramatu F. X. Šaldy Dítě. Včera se do dějin festivalu zapsalo další Dítě, tentokrát Antonínovo.

Hned podvakrát se mi první festivalový den přihodilo potkat se s divadlem, které sebe sama definuje jako autorskou hru – kabaret. Vedle volného proudu výstupů Produktu pražského Krvik Totru má Dítě! (Hra ze života) souboru Antonín Praha propracovanější dramatickou strukturu danou již samotnou koncentrací na jediné téma – dítě, respektive popis důsledků, které takové dítě vnese do života otců (a matek).

Poetika D. S. Antonín, stejně jako jeho předchůdce D. S. Puchmajer, se opírá o černý humor drsného ražení – a jak známo, není vděčnějšího objektu pro tento druh humoru, než jaký představuje dítě. Ten drobný uřvaný uzlíček, na němž se i drsní rockeři či „normální vychlastaný paka“ dopouštějí nežného žvatlání, roztomilý malý terorista svých uštvaných rodičů. Leccos o tom vědí autoři hororové literatury, jakož i čerství otcové a matky. Martin J. Švejda obratně odpozoroval, zachytil a do jevištní zkratky přetavil typické dialogy kroužící kolem tématu dítě versus partnerské vztahy. Ne všechny jeho „obrazy ze života“ jsou stejně dobré, některé zasahují bránice diváků dokonale vypointovanou stručností, jiné jsou zbytečně umluvené. Hodně také záleží na tom, jak je členové souboru interpretují. Ledová vážnost balancující na hranici absolutního zaujetí textem a jeho leh-

kého shoení sluší tomuto druhu humoru daleko lépe než přehrávání anebo nepřesvědčivé odřikávání textu, který je natolik sofistikovaný, že si sám říká o určitý, dost přesný způsob interpretace. Pro mě byly v tomto smyslu vrcholem dialogy Jakuba Škorpila a Tomáše Kohouta – Škorpilův fanatický ekolog okusující ve jménu dítěte syrovou brokolici či podvědomě hýčkájící v náručí nedopitý půllitr je neodolatelný.

Nevím, do jaké míry se na tempo-rytmu prvního představení (ve 13.00) podepsalo festivalové přesazení do rozlehlého Sálu Josefa Čapka, ale fakt je, že jednotlivé scénky měly o fous delší zatmívačky, než by pointě slušelo, a také jejich propojení rytmicky vázlo. Problematické bylo i zapojení hudby do dialogů – její zvuková hladina (až do následného ztlumení) překryla část textu, který herci interpretovali občas poněkud ledabyle.

Jdouc do Čapkovy sálu na Antonínovo Dítě!, zakopla jsem o dítě rafinovaně umístěné do cesty valícího se publika. Předpokládám, že to tak mělo být. Předpokládám, že aktéři nastroživší nám dítě do cesty znají (ne-li jako já milují) Bradburyho rozkošně temnou povídku Malý vrah.

Radmila Hrdinová

Antonín D.S. Praha - Martin J. Švejda: Dítě (hra ze života)

DÍTĚ: OBJEKT NEBO OBĚŤ?

Hra Dítě! je ze života městských intelektuálů, hledajících nový model rodinné – ho života i života ve vztahu, ze života lidí, kteří se pokoušejí uchovat v sobě poslední zbytky přirozenosti, jejíž podobu ovšem neznají jinak než jako text. Je to ovšem komedie, podle jejichž zákonů právě to, co její aktéři hledají, před očima diváků ztrácí. Autor hry, která je spíš než dramatem sérií záběrů, si pohrává s obrácenými rolmi v současném vztahu, vtipně předvádí mužskou starostlivost opřenou o teoretickou přípravu a technicky vypracovaná řešení, o promyšlenou strategii partnerské komunikace. Vymyslí ale také řadu absurdních, převrácených situací.

Inscenace spolku Antonín D.S. z Prahy předkládá obraz úzkostlivé společnosti, přijímající liberálně filozofické postuláty, ale vlastně neschopné žít svobodně, normálně, citově, přirozeně. Dialog dvou žen u černého piva tak není (doufám!) primitivní satirou na feministická klíše, ale zrcadlem marnosti (vulgární ženské „nečum nám do výstřihu“ čtu jako paralelu obligátně mužského „ta má ale kozy“). Jinak řečeno – obrácený model nefunguje, tradiční ovšem nefunguje také, nefunguje nic. A výrazem toho je postava Viktora, který je singl.

Singl ovšem děti samozřejmě nechce, každou ženu, která by s ním chtěla naplnit své mateřství, okamžitě opouští. Singl Viki, který by měl i se svou kytarou a písničkami být ztělesněnou svobodou, na tom ovšem není o nic lépe než ostatní, je stejně trapný a frustrovaný jako ti, kteří žijí v páru.

Hra je napsaná na poměrně přesném matematickém principu, v přísné, třeba převrácené logice, pracuje s kombinatorikou, takže jsou všechny postavy nakonec do sebe totálně zapleteny. Kromě dítěte – to zůstává samo, většinou stranou anebo jako objekt podivných a podezřelých nároků. Nad dítětem se také vede poslední dialog hry a nad ležícím tělem mladé herečky v červené dětské sukni se ozve taky naposledy (nikoli však v této hře poprvé) slovo „popojedem“.

Repliky hry jsou sestaveny z pozitivních frází, zakončených sarkastickou pointou,

vulgarismy tu zcela přirozeně prokládají náročné větné konstrukce s bohatým slovníkem, slovo „vole“ a „krávo“ se zřetelně artikuluje, ne jako to známé plevelné sémanticky vyprázdněné „voe“. Jenomže nešťastné společenství neschopné soužití nějaké významově vyprázdněné pomocné slovíčko potřebuje, a tak se ve slovníku hry objevuje dobře odposlechnuté plevelné „jako“. Skoro všechno je, ty VOLE jako, jenom JAKO, protože nic není doopravdy. Jakmile do toho jde doopravdy jako, tak jsi absolutní KRÁVA. Ty VOLE.

Je hrozně snadné takhle mluvit, protože tak poma- lujeme my všichni k t e ř í neznáme ten správný způsob, kteří ať se roz- hodneme pro jednorázové pampersky nebo pro textilní plí- ny, stejně okolo sebe zanecháme sajrajt. Herci tohoto svrchovaně autorského divadla oslovují publikum pochopením a přijetím tématu, s nímž si zcela přirozeně hrají. Aranžmá a scénografie korespondují s matematickou konstrukcí textu, všichni víme, že nikoho nic dobrého nečeká, a truchlivost celého vyznění je v tom, že takhle nějak žijeme. Inscenace spolku Antonín D.S. vznikla z autentického, intelektuálně zpracovaného prožitku jednoho docela zásadního problému současnosti.

Alena Zemančíková

3XPRO

**autora a režiséra
Martina J. Švejdu**

V Písku hrála jedna z vašich hereček – Eliška Dvořáková – v pokročilém stadiu těhotenství. Teď opět koukám, že žena jiného vašeho herce – Jakuba Škorpila – je těhotná. Musí pro tuto inscenaci u vás nutně někdo čekat potomka?

Pokud chce v této inscenaci hrát autenticky a pravdivě, musí si touto zkušeností projít. V souboru máme nyní pět malých dětí – od dvouměsíčního Jonáše, který „hrál“ na postupových přehlídkách v Mlejně a Písku, přes dvouleté Matěje a Kryštofa po tříletého Viktora a šestiletého Otíka – a vedle toho s námi hraje dvanáctiletá Aranka. Dítě je druhou částí naší volné trilogie nazvané Ty ještě nemáš dítě?? věnované právě tématu „našeho věku“ mírně pokročilých třicátníků: manželství a první děti.

Jak a proč vznikla tato trilogie?

Prvotní impuls byla právě má osobní zkušenost s narozením dítěte. To ostatní, co tam ale je, už je autorská licence. Přinesl jsem na zkoušku první verze textů a ty jsme pak společně dopracovávali. Ostatně tak pracujeme v DS Antonín nebo jsme v DS Puchmajer pracovali vždy. Pokaždé vycházíme z nějakého základu, který pak až do premiéry dopracováváme. A i potom se inscenace vyvíjí.

Jak se vnímáte jako nástupci DS Puchmajer? Jaký a v čem je rozdíl?

Principy humoru zůstávají zachovány. Podstatný rozdíl vidím v tom, že Antonín se snaží být dospělejší a osobnější. To znamená, že oproti Puchmajerovi už tam není – nebo bych nechtěl, aby tam byl – tak silný intelektuální odstup.

hul

MEDAILON

Antonín D.S. je pražský amatérský divadelní soubor vzniklý v lednu 2005 na základech Kulturně divadelního spolku Puchmajer, který ukončil svou činnost v červnu 2005. V souboru vystupuje většina bývalých členů KDS Puchmajer, i poetikou si jsou oba soubory blízké. Antonín D.S. (jméno je odvozeno od jednoho z křestních jmen obrozence a vlastence, kněze Jaroslava Antonína Puchmajera /1769-1820/) se věnuje výhradně vlastní autorské tvorbě – a to buď v podobě činoherně-hudebních pásem (intelektuálních veselí), kratších her nebo celovečerních inscenací. Poetika souboru je orientována na drsný, černý humor; Antonín D.S. se ve svých inscenacích „neštítí naprosto ničeho, jeho cílem je diváka od první minuty uvrhnout do takové nejistoty, aby si jednou provždy pamatoval, že divadelní kumšt – o životě ani nemluvě – není žádný peříčko“. Loni byl na JH s inscenací Surovosti a laskavosti, jež je první částí inscenačního cyklu Ty ještě nemáš dítě?? Druhou je zde uvedené Dítě! a třetí – „horor středního věku“ Ženáč x Singl měla premiéru v květnu tohoto roku. Antonín by s ní sem rád za rok přijel.

TAK TO VIDÍM JÁ

Veronika Luková

Přiznám se, že na toto představení jsem šla s velkými obavami, protože absurdních představení ze Šrámkova Písku jsem už viděla na Hronově dost. Ale oproti těm minulým jsem odcházel z tohoto kousku s úsměvem na rtech.

Sandra Kotisová

Besídka plná „bráničního humoru“ a občas podařených skečů. Dovedu si ho představit v rámci programu Hron-off, ale na zařazení do oficiálního programu je to trochu málo.

Zdeněk Genčár

Energické, svěží, bez hlubšího rozměru. Představení se pro mě pohybovalo hodně na hraně, občas sklouzlo i pod. I tak jsem se dobře bavil.

Vítek Herzina

Jojo, to já viděl v televizi na tej dvojce, takový ty skeče, no úplnej Kajzr a Lábus. No, víc srandy by to asi chtělo, ale bylo to mladý, to je hlavní tohle. A ona zpívala hezky, skoro jako naše Maruš.

Linda Kotisová

No, přišlo mi to jako taková milá firemní besídka, kterou si kolegové připravili pro pobavení svých spolupracovníků o Vánocích. Místy jsem se bavila, ale většinou vůbec.

princezna Verunka

I přestože představení mělo hezkou délku, hravá, nápaditá, milá a tím pádem zábavná byla pro mě jen první půlka.

Hana Mášová

Na Produktu jsem se smála, ale nesmutnila. Jedině snad nad tím, že na tenhle druh představení jsem asi stará. Chvilí jsem si dokonce zdřímala. Možná to dělá ta budova JD.

Petr Kolář

Dokonale jednoduchý, ale zajímavý produkt čehosi, co bych mohl nazvat snad jen „mentálním volnem“. Zároveň však milé a velmi vtipné.

Miroslav Topeníček

Nevím, nějak jsem to nepochopil. Asi to není moje krevní skupina. Ale jinak hráli dobře a slečna úžasně zpívala...

ATHOS SI DAL UTOPENCE. ATHOS UMÍ PLOVAT.

Popasovat se s uměním kabaretu je sousto ných mladých mužů a žen. Kabaretů je od těch ryze politických až po kabarety u dobré předvedl Krvik Totr, se nalézá někde uprostřed.

RECENZE
*hodně odváž-
mnoho druhů
pohody. Ten, který*

Neaspiruje zjevně na ostří politické satiry, ale na druhé straně je vzdálen bezpohlednosti televizních estrád. A hlavně chce diváky bavit a to nikoli cestou laciného podpásového humoru. Po vzoru Wericha s Voskvcem, Horníčka či Suchého a Šlitra ponechává divákovi prostor, aby si bonbónek humoru sám rozbalil a smls si na sladkém obsahu, k němuž se sám propracoval. Strunou, která v jejich způsobu humoru rezonuje nejzřetelněji, je parafráze, travestie a parodie, přičemž loví v různých vodách – od literárních přes filmové, hudební, divadelní, až po vděčné večerníkové i reklamní televizní proudy. Do „áčkové“ kategorie povyšuje Krvik Totr snaha o autorské a absurdní divadlo.

Dost jsem se obávala, jak jejich Produkt ovlivní přesazení na velké kukátkové jeviště Jiráskova divadla, ale kvartet Krvik Totru to zvládl kupodivu bez problémů. Hodně tomu napomohla skvěle rozehraná rozcvička, kdy natažení bílých nátělníků přes formální černý oblek okamžitě a bezeslovně uzavřelo s diváky smlouvu o nadvládě absurdity. Ty černé obleky s bílými košilemi jsou vůbec moc dobře zvolené – jejich vážnost výborně kontrastuje s ulitlým duchem ptákovin, které v nich pánové provozují. Způsob interpretace písne Jsem malátný nemůže nepřipomenout cimrmanovský

Elektrický valčík, nicméně v míře, jež nevzbuzuje podezření z přílišné závislosti. Tři mušketýři či píseň pastýřky ovčí zase letmo upomene na Camiho minigrotesky, Kurz rozporů voní vyskočilovským okouzlením poezií nesmyslu a tak bychom jistě mohli pokračovat dál. Škoda, že nedošlo na Moskevnička ani Nejlepší hru všech dob, ale zase Vochoomůr s Křemilem nám to celkem spolehlivě vynahradi-li. Trojice mladých mužů plus jedna odvážná a slušně zpívající dívka má jevištní charisma a to je předpoklad, bez něhož se podobná produkce (ani produkt) neobejde. Působí velice přirozeně a sympaticky, ostatně náročné festivalové hlediště Jiráskova divadla si získali neuvěřitelně rychle. Mě dostali především zjevným zalíbením v jazyce, hře se slovy, jejich jemnými posuny a vazbami vytvářejícími hravé střety smyslů s nesmysly, což je umění, které se dnes vyskytuje spíše v podobě ohroženého druhu.

Jistě by se dalo uvažovat o lepším propojení jednotlivých výstupů, neřku-li o jejich zasazení do jednotného rámu, stejně jako o poněkud rozpačitém ukončení zřejmě proměnlivě vybírané festivalové série. Ale i přes tyto letmé úvahy mě Produkt Krvik Totru potěšil.

Radmila Hrdinová

O VÝROBKU KRVIK TOTRU

Produkt Krvik Totru je - viděn z hlediště - vyroben velmi umně. Tvůrci se odkazují k žánru (a nepeskujte nebohého autora, měl-li by hovořit snad o druhu) kabaretu, jedním z jejich stěžejních cílů bude tedy pobavit diváctvo, zároveň trochu potepat nešvary své (naší) doby a ukázat něco té šikovnosti literátské, muzikantské i klaunovské.

V Krvik Totru jsou tvůrci invenční, ba mají i nápady velmi neotřelé. Dokáží napsat vtipný song, umějí si obrazoborecky pohrát s literárními ikonami, s díly, která jsme všichni četli (a nečetli-li, neradi se k tomu budeme přiznávat). Navíc zdárně svedou svými herecko-pěvecko-tanečními dovednostmi vymyšlené nápady efektně a funkčně převést na jeviště. Nepotřebují k tomu (a dobře tomu tak) více, než jen prázdnou scénu - tentokrát s improvizovaným reprodukcí klavírním doprovodem, kdy živou klavíristku (prý) nahradil pro dnešek magnetofon s panenkou. Ale znáte to - věřte komikům a oni si z vás stejně udělají dobrý den...

Produkt bavit má a také baví. Inscenace se báječně rozbíhá jakousi předscénou, z níž se vyklube řádně secvičený (ale ano, pánové to mají secvičené velmi dobře) rozcvičkový obřad s duchovním přesahem. Pánové v oblecích pak v jistých obměnách procházejí většinou následných výstupů. Mužské trio doplňuje osamocená mladá žena - zpravidla

jako zpěvačka. At už v roli bosé sekretářky (či kým to vlastně byla) nebo jako zpívající pastýřka. Personální obsazení je zároveň také tím nejvýraznějším, co „produktové pásmo“ Krvik Totru spojuje. Úvodní konferenciérské roličky totiž zmizí pod rouškou travestovaných trojtíhodných mušketýrů či pod neviditelnými kudrlinkami ovcí a nakonec dojde k nenásilnému ukončení tvorby na jevišti předváděné. Což o to, zábava to byla dobrá, ale neměla konec, neskončila, pouze přestala. A ani to by vlastně nemuselo být na škodu. Možná vypadá každý Výrobek (pardon, Produkt) vyprodukovaný v této sérii pod značkou Krvik Totru trochu jinak, možná se vedle sebe skládají obměněná čísla, možná to přistě skončí lépe. A nakonec si vlastně (sám pro sebe) říkám, že to byl povedený kabaret - spousta písniček a ještě k tomu vtipných proložených sem tam nějakým tím skečem. Potom tomu už chyběla jenom konzumace na sále a - na tom si trvat budu - lepší finálový aktšlus.

Petr Christov

3XPRO

Petra /Jediného/ Novotného a Tomáše Kouta (pěkně dvojhlase):

Je známo, že jste, pánové, nerozlučná dvojka - takže se ptám obou. Co to vlastně znamená KRVIK TOTR?

K jako Krása
R jako Rozervanost
V jako Vypočítavost
I jako Intelligence
K jako Krása

T jako Tvořivost
O jako Obrazotvornost
T jako Tvořivost
R jako Rozervanost...

Jedna ze zvědavých otázek mívá k tomu, proč nepřišla vaše hvězda - skladatelka, pianistka a zpěvačka Soňa Cieslar?

Nemohla prostě přijet - z rodinných důvodů. Tak jsme se s ní dohodli, že písničky nahrajeme - což je velmi nepraktické. Nesnášíme to my, nesnáší to ona, nesnáší to organizátoři, nesnáší to kritika - ale nic jiného nám nezbylo.

Chcete nám něco prozradit o budoucnosti nebo minulosti souboru?

Spíš o minulosti, protože budoucnost je ve hvězdách, vzhledem k odjezdu jednoho ze členů na stáž do Francie momentálně přerušujeme činnost nejméně na půl roku.

Takže o minulosti - poznali jsme se v roce 1987 v 3.D. V roce 1989 jsme prvně začali něco společně dělat, v roce 1992 jsme založili Krvik Totr. Abychom mohli hrát počítačové formule, potřebovali jsme tam napsat jméno závodníka, tak jsme vymysleli Krvik Totr. Pak už jsme začali uvědoměle umělecky pracovat. Napřed jsme začali nahrávat socialistické písničky, v roce 1997 jsme začali psát povídky, v roce 2002 jsme začali dělat divadlo a pak jsme začali přibírat herce (úplný seznam na www.krviktotr.cz).

jas

MEDAILON

Krvik Totr založili společně Petr Novotný a Tomáš Kout, spolužáci ze ZŠ. Od počátku s nimi spolupracoval též Filip Votava. Průběžně vytvářejí nové scénky a písničky, které jsou obměňovány a variovány, stejně jako herecký soubor mimo „zdravé jádro“. Nejnovější inscenací byla Továrna, která měla premiéru na jaře.

TAK TO VIDÍM JÁ

Veronika Luková

Mám pocit, že jsem právě shlédla veřejné cvičení nějakého semináře...

Zdeněk Genčár

Hrůza. Pár let jsem dělал improvizaci a pohled na jeviště, kde se nic neodehrává, byl pro mě utrpením.

Herci neměli základní dovednosti. Nepřijímali nápady spoluhráčů, neustále negovali, neslyšeli se a báli se přinést nové podněty. O odbourávání snad ani není třeba mluvit.

Miroslav Topenčík

Náramně jsem se bavil. I když občas mě zamrazilo z některých krutých pravd.

Princezna Verunka

Bez odvahy opravdu nemá smysl dělat improvizaci.

Vítek Herzina

Tož tohle byla nuda teda, jsme si říkali se starou. No moc jim to nešlo, tahle improvizace. Ale lidi, byl tam Dušek, no ten z Pelíšků, víte kterej, no fakt!

Linda Kotisová

Nuda, nuda, nuda...

Sandra Kotisová

Herci netušili coby, jak by a hlavně na jevišti nevěděli jeden o druhém.

KOLÁČKY SE SLIZEM, ČERVÁNKY VE VLASECH A SLUNCE NAD HLAVOU

Čirá improvizace, to je žánr sám o sobě. Je velmi těžké o ní psát, natož recenzovat. Má člověk popisovat a hodnotit jednotlivá představení (a jaká zvolit měřítka?), nebo se zamyslet nad konceptem, schopnostmi jednotlivých aktérů, způsobem jejich práce a uvažování? Jsem spíš pro tu druhou možnost. Každé představení je jiné, každé má svůj specifický a neopakovatelný charakter. Ale koncepte, způsob práce a zpracovávání situací mívají nějaký základ, aktéři někam směřují, o něco se snaží, něco si od improvizace slibují.

Navíc má včerejší koncept svého „režiséra“, byť pravděpodobně jde spíše o – jak říkával sociolog Bohuslav Blažek – „rozehrávče“: Ivetu Duškovou, která soubor založila a vede. Pravděpodobně ona vytváří úvodní situace, dodává nápady, učí, jak s nimi nakládat, možná volí i téma či formu. Pravděpodobně ona nasměruje a spustí akci. Ale pak už záleží jen a jen na umu, fantazii a schopnostech aktérů. Příčí se mi nazývat je herci, neboť víc než o vytváření „rolí“ jde o autentické „bytí“ na scéně. I když v případě tohoto konceptu (opět se mi příčí říkat „inscenace“) čtyři, respektive tři performeři (v druhém uvedení chyběla Sofie Adamová) „role“ víceméně vytvářejí. Začínají v nějakých, divákem vystopovatelných postavách, ty v průběhu času ale opouštějí, vstupují do jiných a „hrají si“. Včera si hráli dvakrát a každá „hra“ byla hodně – i když ne zcela – jiná. Na jevišti vždy stál klavír (byť pokaždé byl jinak otočený), stůl a štafle. Tuto prostorovou strukturu aktéři pouze využívali, nijak výrazně s ní nepracovali. Klavírista doprovázel dění improvizovanou hudbou, jež dokreslovala jednotlivé situace. A aktéři-herci se snažili vytvářet živé situace a ty pak rozpracovávat. V prvním případě jim „vyhřezlo“ téma dospělých proti dětem (dítěti), kdy se ale postupně všichni tak trochu infantilními dětmi stávali. Moc jim to nešlo, často upadali do rozpaků, situace byly čím dál bizarnější a zamotanější, až aktéři nakonec od tématu utekli kamsi do ztracena. Večer „přítančil“ jiný improvizací obláček – samo divadlo, herectví, cesty do jiných rozměrů. Zdálo se, že tato hra je aktérům bližší. Fantazie pracovala, všichni tři na jevišti se dokázali slyšet, témata neukončovali, ale vrstvil a byli schopni se k některým vracet a rozvádět je. V tom je totiž jeden z úkolů (kvalit) improvizátora:

schopnost maximální soustředěnosti, vnímání dějových a jiných souvislostí a samozřejmě dokázat se navzájem „slyšet“, nepřekrývat se, mít a nabízet situace a témata, rozvádět a nápady nejen své, ale hlavně druhých. V tom se projevila „vysoká“ škola Jaroslava Duška. Režisérka Iveta je jeho ženou, dva z herců – okatá Agáta a Martin (ten menší, vousatý) – jejich děti. Dokázali se „vylhat“ z jakékoli šlamastyky (a že jich bylo!) tak, že se divák vlastně bavil. Asi jako když řidič vybírá ostře zatáčku. Občas totiž vznikaly takové situace, že pokračovat nebylo možné, jen se zastavit a pokusit se je okomentovat. Připomínám například scénu na štaflích, kdy Agáta nemohla dolů a nevěděla, jak to v rámci postavy ostatním sdělit. A tak to řekla přímo: „Jsem ve čtvrtém prostoru a možná spadnu!“ A bylo. I to v improvizaci lze a možná právě to je na tomto jejím typu „to pravé“. Že přese všechno, co se na jevišti děje, jsou tam živí lidé kteří, nechávají nahlédnout do labyrintů svých duší, svého myšlení a kuchyně své divadelní (herecké) práce. Jen se zdráhám tento typ práce vnímat jako výsledný divadelní tvar. Tím jsou třeba – v rámci žánru improvizace – práce Ivana Vyskočila, Mina Tanaky, Láhor/Soundystemu, který tu byl loni, nebo i Jaroslava Duška. Oni jsou totiž strukturované osobnosti, pro něž improvizace je jejich uměleckým vyjadřovacím jazykem, který si objevil a na němž léta pracovali. Asi jako je free jazz pro Sun Ra, Jiřího Stivína nebo Ornette Colemanu. Zkrátka mají co říct. Soubor Samé vody zatím zkouší určitou vyjadřovací formu – volnou improvizaci. V rámci žánru ji zvládá s přehledem, inteligentně a s citem.

Vladimír Hulec

Divadlo Samé vody Černošice - Kolektiv souboru: Čekání na Alberta

VOLNOST, RADOST, TVOŘIVOST

Dříve než jsem začal psát tuto recenzi, tak jsem zoufal formace od lidí, kteří už představení černošického a ptal jsem se jich, jestli to, co bylo na jevišti hronovského 4. srpna 2007, bylo alespoň v něčem totožné s tím, co viděli před tím.

RECENZE
le sháněl in-
souboru viděli
divadla v sobotu

Ptal jsem se zcela konkrétně např. na jednotlivé předměty, které utvářely a dotvářely jevištní prostor. Dělal jsem to z jednoduchého a prostého důvodu: to představení začalo naprosto samozřejmě, okamžitě, bez zaváhání; např. akce s košem se rozvinula zcela plynule – dokonce z koše učinila jeden z hlavních významotvorných předmětů, jenž procházel celým představením. Něco málo o improvizaci tuším. Pokládám ji za jeden z vrcholů herectví; miluji inscenace, v níž se situace předem daná a nazkoušená začne rozvíjet na základě nejrůznějších podnětů, jež herci do sebe vstřebávají a jež ze sebe uskutečňují. To se ovšem v divadle stává málokdy. A právě první seznámení s neznámými podmínkami prostoru bývá nejtěžší, nějakou dobu to trvá, než se najde nosný impuls, který herec svou akcí slovní i neslovní začne cílevědomě rozvíjet – řekněme po tématu, významu, smyslu – v jakýsi celek. A tady to šlo ráz na ráz. A tak to bylo

se všim: repliky navazovaly, posouvaly děj a stávaly se vtipnými komentáři, které vzbuzovaly smích. Jen jsem žasnul a pořád se ptal sám sebe: vědí nebo alespoň tuší co přijde, jsou připraveni alespoň v obrysech na tento komentář? Odpověď zaznamenaná na počátku, pokud jde o prostor, může být rozšířena. Ani smysl představení se neopakuje, takže ani repliky nemohou být připraveny.

Mohl bych samozřejmě konstatovat, že ke konci se přes jen jisté problémy v návaznosti, nápaditosti, dynamice vyskytovaly. Ale já věru nepíšu běžnou recenzi, nesoudím a nekritizuji. Pro mne je ta tvořivá volnost a radost ze hry tak vzácnou hodnotou, že si pouze dovoluji vyjádřit svůj pocit uspokojení z toho, že je v Černošicích skupina, která se zabývá tím, co v našem divadle – profesionálním i amatérském – vůbec není běžné: rozvojem herectví.

Jan Císař

3XPRO

Ivetu Duškovou

Jak vznikly Samé vody?

Je to odnož černošického souboru, který vedu už 14 let. Když byly Agátce tři roky a Martinovi šest, měla jsem málo práce a tak jsem založila dramatický kroužek. Měla jsem tam kolem 12-13 dětí, které se různě obměňovaly. Ten dramaťák vedu 14-15 let. Součástí naší práce byla improvizace a autorské divadlo. Takže loni jsme si řekli, že to s malou skupinou lidí, kteří jsou v souboru od začátku (polovina souboru jsou moje děti), zkusíme na veřejnosti. Loni jsme poprvé vystoupili na festivalu v Kopřivnici. Tam jsme najednou zjistili, že to lidi ohromně berou, takže jsme pak hráli v kinoklubu v Černošicích, v Malém Nosticově divadle v Praze na Kampě a pak na soutěžních přehlídkách Stodůlecký Píseček a také na Prima sezóně v Náchodě. Takže, i když se všichni účinkující spolu znají už 14 let, teprve rok existují Samé vody.

Co si mám představit pod pojmem totální improvizace?

Funguje to tak, že není daného vubec nic, ani téma. Je dáno jen jeviště a herci + muzikant. Dříve jsme to dělali tak, že jsem jim pustila CD s muzikou, pak s nimi hrál Martin Smolka a teď mají pianistu Matouše – ale ten teď odjíždí na delší dobu do ciziny, takže budeme muset zase někoho hledat. Pro tu improvizaci je ohromná výhoda, že se znají od dětství, takže se před sebou nestydí a mají spoustu společných témat. Nemají trému, neřeší strach, prostě jsou v té hře. Není to založeno na slovním humoru, může se tam odehrát cokoli. Takže někdy vznikne i ucelený příběh. Záleží také na divácích, jak je berou. Přiznám se, že mě strašně baví je pozorovat při práci. Jsem pro ně spíše takový rádce, který upozorní na nějaký nedostatek, nežli režisér.

Jak je to s tím názvem Čekání na Alberta?

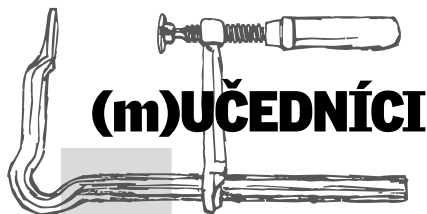
Přiznám se, že ten titul je určený speciálně pro přehlídku. Protože je každé představení vzhledem k improvizaci jiné, je to titul spíše symbolický. V jeho rámci se odehrává pokaždé něco jiného.

jas

MEDAILON

Samé vody vznikly jako součást černošického amatérského souboru v loňském roce. Jeho členové (Sofie Adamová, Agáta Dušková, Martin Dušek, Jáchym Kliment a Matouš Hejl) se soustředí výhradně na totální improvizaci.

(m)UČEDNÍCI

A co říkají seminaristé na změnu lektora?

Myslím, že nás Eva zachránila, že jsme tady nezůstali tzv. na ocet. Je to příjemná práce a bavím se. Je to fajn.

Želvička

Evička je fajn, mladá zapálená ženská. Chce nám všechno předat. Má plno energie, takže je to super. Jsem moc ráda, že tu su.

Budeme zkoušet zrody různých divadel, teď jsme ještě stále na začátku, takže těžko říct, zda se dostaneme tam, kam by Eva chtěla, ale myslím, že jo, protože je moc šikovná.

Na to, že se na začátku vařilo z vody, tak mě hrozně moc překvapilo, že je Eva dost připravená. Když jsem sem šel, říkal jsem si, že to jen vyzkouším, a když tak přejdu k jinému semináři. Ale překvapilo mě to strašně moc mile.

Petr

Mě ten seminář strašně baví, protože si myslím, že na to, jak to vzniklo narýchlo, tak se to chytlo za nejsprávnější konec. Všichni jsme se naladili na stejnou vlnu a v semináři není nikdo pasivní. Ti, kterým vadila změna, odešli už na začátku do jiných seminářů. Nejdůležitější je, aby fungovala celá skupina a tady funguje. A Evička s Jirkou jsou borci!

Katka

Tento seminář je vysoce hodnotný, probírají se zde základní principy herectví. Od výrazu, různých druhů osobností až po primární věci jako je radost, smutek. Také zde máme tvůrčí prostor... Takový komplexní program.

Jarda

ASISTENTKA JE KRÁSNÁ, BLONĎATÁ A JE TO CHLAP

Letos jela na JH k Zoje Mikotové, ale dozvěděla se spolu s dvaceti účastníky semináře G, že lektorka ze zdravotních důvodů nedorazí, a že mají tedy možnost roztrousit se do ostatních, už tak přeplněných seminářů... Aby se seminář nezrušil, iniciativně se vložila do věci Eva Ochrmčuková s nápadem, že by mohla vést seminář ona (tedy společně se svou krásnou blondátou asistentkou Jiřtkem).

Nabídla tedy alternativní řešení, které odsouhlasila jak festivalová rada, tak rada samotných seminaristů. Někdo by si mohl myslet, že je Eva odvážná nebo až troufalá, ale ona je, jak už se mohl seminář G přesvědčit, velice dobře připravená, a to ze svého běžného života...

Vystudovala dramatickou výchovu na JAMU v Brně, kde měla možnost zažít si mimo jiné i pracovní postupy zde postrádané Zoji Mikotové. Ale to není všechno!

Evo, jak jsi se vlastně stihla připravit na seminář za několik hodin?

Dělám teď doktorát na Pedagogické fakultě v Brně a jeho součástí je projekt, který se týká právě věcí spojených s divadlem. Na podobných věcech teď hodně pracuji se studenty ve Zlíně, protože odtud je můj školitel a shodou okolností zpracovávám nyní zpětné vazby. Reflexí od studentů na cvičení tu mám asi padesát, takže to není žádné vaření z vody, s tímto materiálem si krásně vystačím. Učím ještě v Brně na „pajdaku“ a v Rakovníku na „zušce“, takže to pro mě není nic nevědního. Výborné je, že děláte v rámci semináře také reflexe ke všem cvičením... Myslím si, že by to mělo být všude. U každého cvičení se udělá ještě zpětná vazba – reflexe, aby to lidem doklaplo, nebo aby se k tomu zkrátka všichni vyjádřili.

A jak to vidíš po dvou prvních dnech?

Zatím to hodnotím hrozně kladně. Seminaristé jsou nadšeni tím, že se seminář uskutečnil. A také z toho, že vše děláme hodně prakticky. Kdybych je zasypávala hromadou teorie, tak by byli nešťastní. Takže na mě vysílají hromadu pozitivní energie.

Na škole ses potkala i se Zojou Mikotovou. Bude seminář vašim setkáním ovlivněný?

Chodila jsem do pohybového divadla, které vedla s neslyšícími. Nějak jsem se tam přifařila. Bylo to hrozně zajímavé, ale nepoužívám tady jen její cvičení. Vycházím hodně z toho, co mám zažité z dramatické výchovy.

A cíl semináře?

Seznámit se s různými druhy divadelního umění, co všechno divadlo nabízí (tedy, co jsem za deset dní schopná předat). Ve výsledku můžeme vybrat zajímavé věci na ukázkou. Nevidím to na souvislou předváděčku, ale nějaké drobnosti by mohly být zajímavé.

Na včerejším nahlédnutí do Genesis jsem zažila, jak má na konci semináře každý možnost někomu za něco poděkovat. Ráda bych využila této příležitosti a poděkovala bych Evě za to, že na sebe naválila tíhu lektorskou a také za její čas při povídání si cestou ze Zbečnicku. Pomyslným tenisákem tedy hážu díky! (asistentce také)

Lenka Novotná

Seminář G jako GENESIS

JSEM V MEDU A MÁM V BŘÍŠE AUTOMATICKOU PRAČKU!

Seminář H jako Herecký trénink se každoročně variuje – nabízí nejruznější metody herecké práce, a jestli mě paměť neklame, vedou ho často cizinci. Jak vyplývá z ankety letošním účastníkům, využívají seminaristé rádi výhody, kterou si pracovním můžeme nazvat „dva v jednom“ – tedy kurs divadelní spojený s konverzačním kursem jazyka.

Letošní seminář měl trochu komplikovaný rozběh – za původně nahlášenou lektorku Simonu Dimitrov-Palatinu zaskočil na poslední chvíli Filip Krenus. Nicméně, troufám si říci, že frekventanti nejsou o nic ošizeni. Filip, vzhledem k tomu, že už několik let studuje v Londýně, mluví plynule anglicky – a divadelní zkušenost mu rovněž nechybí. Takže směle do semináře se zvláštním podtitulem Od imaginárních stimulací k autentickým reakcím.

Ranní rozcvička je opravdu svižná – simulace šplhání, plavání, dusání hlíny, dojení krávy, nejprve zvlášť a pak to všechno na střídačku. Na dvacet lidí se do prostoru třídy málem nevejde. Pak jsou cvičení na cítění prostoru a také tíhy svého těla – každé části zvlášť, od prstů u nohou až po víčka.

Po krátké relaxaci (ale nesmíte se jen zhroutit na zem, to byste se cítili ještě unavenější!) přichází hlavní část. Pro náhodného pozorovatele – který neslyší Filipovy pokyny – to může vypadat jako bezcílné bloudění frekventantů semináře s podivným vlněním těl.

Ale je to počátek systému zkoumání jednotlivých smyslů – postupně se soustředíme na zrak, sluch, čich a hmat. Pak se potichu rozeznává melodie – vyzkoušejte si pocit oživujícího hada, představte si, že had vyzařuje světlo, postupně se rozvíjí, nejen v oblasti páteře, ale až do konečků prstů, do posledního vlásku. Pak začínáme zkoumat své okolí, snažíme se zaujmout ty kolem, prorážíme svou „bublinu“, už nejsme sami, zkuste navázat oční kontakt. Pohybujeme se v prostoru, objevujeme jej, zkusme se brodit vodou, která postupně houstne a mění se v jíl, do kterého se boříme, až do něj zapadneme docela. Vyzkoušejte si různé vlastnosti prostředí.

A teď naplňte své tělo medem, jste jím doslova napuštěni, přeléváte ho volně z jedné paže do druhé, rozlévá se vám po celém těle... a teď si představte, že v sobě máte pračku, ždímá vám v žaludku, ten třes se přenáší na všechny části těla... *(Po flámu to nebývá zvlášť příjemný pocit. Zvlášť když máte dobrou představivost...)*

A přichází společná část dnešního cvičení – uvědomování si tří center lidského těla: Centrum intelektuální (intellectual) – emocionální (emocional) – volní (willing)

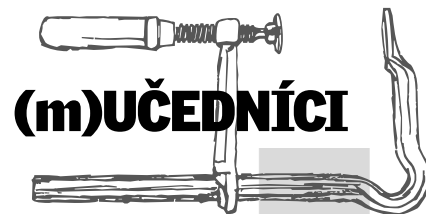
Pro každé z těchto center si představujeme barvu, písmeno, melodii. Mimo chodem – barva pro centrum intelektuální prý bývá bílá či bledě modrá, pro emocionální tmavě červená či jemně limetková. *(No nevím, mě tedy napadly úplně jiné barvy...)*

A jak se v souvislosti s působením toho kterého centra pohybujeme, je pokaždé motivace jiná a mělo by to být na pohybu cítit. A pak se ještě rozdělíme na dvě skupiny – jedni jsou čokoládou, druhí ohněm. Nejprve se vlní podle svého „živlu“ zvlášť, pak se začnou prolínat. *(No, nevím, vznikla z toho spíš horká čokoláda...)*

V dalších dnech by se mělo pokračovat na základě naznačených prvků – zkoumat a rozpracovávat vnější a vnitřní techniku na základě pocítování smyslů a tří center.

„Dá se vycházet z různých metod hereckých cvičení, ale ideální je, když si každý vytvoří metodu vlastní – protože každý má individuální dispozici a vnímání, na každého funguje něco jiného,“ říká Filip. O jeho práci a vnímání hereckého tréninku se více dozvíte v obsáhlejší rozhovoru v některém z příštích čísel Zpravodaje.

Poslouchala a pozorovala Jana Soprova

Proč zrovna tenhle?

Přihlásila jsem se, protože jsem chtěla poznat nové herecké techniky a tahle, na základě metody Michaila Čechova, mi připadla zajímavá. Taky je to kvůli jazyku. Byla jsem na podobném kursu už minulý rok. Vždycky mě láká, když je lektor z ciziny, protože nám ukáže něco jiného, než na co jsme zvyklí.

Markéta, 21, studentka

Jsem tady kvůli angličtině, abych si ji oživila. A samozřejmě taky kvůli divadlu, zajímá mě to propojení. Tenhle kurs mi ukazuje nový přístup a líbí se mi zaměření na pohybové divadlo.

Barbora, 27, pracuje v marketingu

Jsem studentka divadelní vědy a vždycky mě zajímalo psychologické herectví. Jsem tu vyloženě z toho důvodu, že nám profesori radili, abychom si vyzkoušeli divadlo i v praxi. Takže je to ode mne takové hodně pragmatické...

Edita, 28, studentka

My jsme se přihlásili, protože nás láká, že je to v cizí řeči, že je to něco jiného a že si vyzkoušíme nové přístupy k divadlu...

Jana, 22, studentka jazyků

Tomáš, 20, student ekonomie

Lenka, 21, studentka dramatické výchovy na AMU

Shocking a fucking

Tak, milí a rozmilí, dnes si JH projde ohněm pekelným a očištěm satanským. Harila Nejhodnějších medvídků přivádí atomovou elektrárnu slovních vulgarismů a dějové hrubosti toho nejdrsnějšího kalibru. Ani Ladislav Klíma či Josef Váchal nedokázali do svých děl vtěsnat tolik perverzít, existenciální prázdnoty a šílenství. Jsem zvědav, jak slovní exkrementy páně dramatikovy – za pseudonymem autora hledejte jemného akademika René Levinského – zde zapůsobí. Zda vyvolá jeho groteskní drama explozi a skandál, či zda bude jeho poetická hříčka přijata s laskavostí a porozuměním. Nebo dokonce s nadšením? Hlavně doufám, že nezapadne. Doba je nemocná, doba se vymkla z kloubů a šílí. A René Levinský jeden ze zoufalých křiků této doby zachycuje. Všimněte si samotného jeho textu, všimněte si jeho fantazie a slovní ekvilibristiky.

Ač se šílenství Harily odehrává v prostředí okraje a undergroundu, týká se nás všech. Snad nikdo z nás nechce být manipulován, a přitom je. Snad nikdo z nás nechce být zotročován, a přitom je. Snad každý z nás chce svobodu pro sebe i druhé, a přitom ji nemá a sám druhé zotročuje. Co s tím, nevím. Ale aspoň křičet!

Z tohoto důvodu mě mrzí – slovy harilými zasraně sere – že zde není inscenace pardubického (a)Maťáku Ravenhilovy hry Shopping and Fucking, drsného dramatu z prostředí feťáků, jež svého času konstituovalo dodnes rozporuplně přijímanou vlnu coolness. Když k nám konečně po letech dorazí, olízne jen alternativní břehy Písku. Dál se bohužel nedostala. Byl jsem na Šrámkově Písku v porotě, a tak si sám laju: Hulče, jaxtomoh dopustit?!

V kombinaci s Harilou by zde tyto inscenace vytvořily duo, jež by zřejmě na padrt rozmetalo mnohou intelektuální i pavlačovou diskusi a zařalo sekeru do ledasjakých tolerantních vazeb a vztahů. Každá inscenace jinak, každá s mnoha divadelními nedostatky a chybami, ale obě otevřeně, neskrývaně a intenzivně reflektují temnoty a bolesti dnešní pandemické doby. Zvěstují to, co víme a denně vidíme, a současně právě proto nevidíme: Že doba je nádherná ve své svobodě, svobodná ve svém šílenství, šílená ve své prázdnotě a prázdna ve své nádhře. Že jsme se zacyklili, zdegenerovali, zadrželi a zblbli. Že smrt a milování je jako nakupování a poplakování. Že jediná možnost, jak svobodně existovat, je žít shocking a fucking.

Vladimír Hulec

NENÍ TO PROTO, ŽE BYCH MĚL ODEJÍT?

Před začátkem druhého představení souboru Krvik Totr Praha byly předány zlaté odznaky J. K. Tyla Josefu Bartákovi, Haně Šikové a Jiřimu Valentovi. Krátce před udílením jsem všechny oceněné zastihla ve velké šatně Jiráskova divadla.

Josef Barták dostal zlatý odznak za dlouholetou obětavou činnost v ochotnickém divadle.

Co pro vás toto ocenění znamená?

Velice si ho vážím. Když se člověk dostane do určitého věku, začne bilancovat. A když do toho přijde takové ocenění, položí si otázku: není to proto, že už bych měl odejít? Samozřejmě bych byl rád, kdybych od režisérů dostal ještě zajímavé role a snad se dočkám.

Vaše reakce mě překvapila...

Domnívám se, že to souvisí s danou situací v oblasti. Jsem z Děčína a místní soubor tam teď nastudoval hru s mladými herci. No a když vás nikdo půl roku neosloví, abyste si zahrála, tak vás taková myšlenka napadne.

Jaký máte vztah k J. K. Tylovi?

Měl jsem tu čest zahrát si na jevištích – třeba v Třeboni – , kde Tyl skutečně působil. Dnes je tam dokonce původní podlaha, na kterou jsem s pietou i nostalgií vstupoval. Když jsem byl mladý, měl jsem k takovým věcem a starším hercům úctu a cenu pojmenovanou po J. K. Tylovi bych jim přál. Snažím se pokračovat v tom, co jsem se naučil v mládí.

Hana Šiková dostala zlatý odznak za dlouholetou iniciativní práci věnovanou rozvoji ochotnického divadla.

Co toto ocenění znamená pro vás?

Je to důvod k zamyšlení, protože ten odznak mně mí přátelé zřejmě navrhli také k mému životnímu jubileu. Napadá mě, že mohli třeba ještě deset let počkat. Nechci usnout na vavřínech a budu pracovat dál a doufám, že toho pro divadlo ještě spoustu udělám.

Trochu jako byste i vy tuto cenu vnímala ve smyslu: „Děkujeme, odejděte“?

Potkávám na Hronově spoustu svých známých, kteří mě zastavují a říkají: „Tak ty dostaneš ten odznak!“ Najednou se cítím taková nějaká poctěná, vážená, a to mě zaskočilo. Připadá mi, že jsem člověk, který musí pomáhat amatérskému divadlu, organizovat ho, a ne dostávat ocenění!

Říkáte, že jste rozhodnuta pracovat dál. V čem konkrétně?

Zabývám se organizováním krajských přehlídek v Plzeňském a Karlovarském kraji a od roku 1990 se starám o to, aby byly vyhlašovány přehlídky. Dělán dohromady s Vlastimilem Ondráčkem, který mě bere tak trochu jako svoji duchovní dceru, kterou do organizování zasvěcuje. Každý divadelník by totiž nejraději divadlo hrál a lidí, kteří nemají tuto potřebu, ale naopak chtějí něco zorganizovat a být těmi trochu vzadu, moc není. Ale já k nim patřím, třebaže jsem v mládí divadlo hrávala. Ovšem organizování je moje silnější parketa.

Někteří mladí se nad zlatým odznakem J.K. Tyla usmívají. Jak vnímáte jejich úsměvy?

Je to vlastně taková velká otázka k zamyšlení nad organizací SČDO. Možná by byla třeba nějaká injekce, asi je nutné trochu tu organizaci přizpůsobit nynějším podmínkám. Není to

jednoduché, protože je to práce navíc a nejedná se o to zmiňované hraní divadla. Na takovou práci se lidé špatně získávají. Opravdu sama cítím, jak u nás v kraji, tak tady na Hronově, že je to takové k pouštění, ale upřímně: udělala jsem té práci docela dost, takže ocenění nedostávám úplně zadarmo.

Takže máte z odznaku přeci jen radost?

Cena je pro mě potěšením, ale hlavním potěšením je pro mě amatérské divadlo.

Jiří Valenta

**dostal zlatý odznak za dlouholetý
přínos pro amatérské divadlo, práci na
Místopisu českého amatérského divadla
a vytvoření scénáře expozice muzea
českého amatérského divadla v Miletíně**

Co pro vás toto ocenění znamená?

Jsem trochu rozpačitý, protože mám problém, jak toho Tyla rozparcelovat na asi 150 zlatých Tylečků Kajetáneků, které bych chtěl poslat všem spolupracovníkům na Místopise a taky těm, kteří otevřou stránky databáze a pošlou tam svůj příspěvek. A ty poslední zlaté Tylečky bych poslal těm, kteří budou prvními členy nově vytvářeného občanského sdružení Muzeum českého amatérského divadla v Miletíně. Tak to je můj přístup. Myslím, že těmto všem lidem patří ocenění víc než mně.

A jak vnímáte reakce mladých na zlatý odznak?

Mladí si možná v budoucnu vytvoří nějakou novou cenu, která bude pojata docela jinak, a já jim to přeju. Ale když má člověk za sebou 80 let života a 60 let ochotnického divadla nebo služby divadlu, tak si potom velmi váží toho, když dostane Zlatého Tyla.

Všech třech oceněných se ptala Zuzana Vojtíšková.

V městečku N., kde jsou velké železniční dílny, byl velký a velice činný ochotnický spolek. Před léty chystali inscenování „Anny Kareniny“, jejíž hrdinka končí svůj život skokem pod kola lokomotivy. V představení měl hrát i jeden z mistrů ze železničních dílen, vášnivý ochotnický fanda. Režisér se s ním jako s odborníkem radil: „Poslyš, Josef, a jak to uděláme nakonec s tou lokomotivou?“ Josef se zamyslel a pak řekl: „Víš, Honzíku, najednou, to dá rozum, to by nešlo, ale po kouskách bych ji možná vynes!“

(zpracováno podle Bohumila Bezoušky: Adaptace není legrace)

smspoesie

Balada z Rokoka

Básně pošlete na:
604 433 485

Dnes padla mně do oka
Jak balada z Rokoka.
Jedna dívka v Tritonu
pila fernet v sifonu.

J.A.

UPOZORNĚNÍ

Rozborový seminář SČDO

na JH už podevatenácté! Účastníci JH, kteří si chtějí porovnat své názory na zhlédnutá představení s ostatními diváky, budou vítáni na semináři SČDO. Vedoucí lektor Rudolf Felzmann a „třídní“ Jaromír Kejzlar se na vás těší od neděle 5.8. v ZŠ Pod kostelem, 2. patro, učebna 3.1., vždy v 9:00. A o čem se bude diskutovat? Ne 5.8. – Čerokí (Studio divadla Dagmar a Pedagogické školy Karlovy Vary) Po 6.8. – Tajemný VAD v Karpatech (V.A.D. Kladno) Út 7.8. – Rejžák z Prahy (Žlutice) St 8.8. – hodnocení inspirativních představení Čt 9.8. Equus (Rádobydivadlo Klapý) Pá 10.8. Lidumor aneb Má játra beze smyslu (MS Zlín) So 11.8. Titanic Orchestra (DBZ Praha)

red

ABY BYLO TO, CO JE, MUSÍ PŘIJÍT TO, CO NENÍ...

Mezi stálce z řad oficiálních hostů slavnostního zahájení JH patří už léta ředitelka odboru regionální a národnostní kultury ministerstva kultury ZUZANA MALCOVÁ a také MILAN KUPKA, který sem řadu let přijížděl jako zástupce kancláře Senátu ČR a letos navštívil JH coby ředitel sekretariátu ministra kultury.

Minulý rok jste se kvůli změnám na svých pracovištích nezúčastnili JH. Co se od té doby u vás změnilo?

Malcová: Ověřila jsem si, že bych se přeci jen uplatnila ještě jinde než na ministerstvu kultury, což mi pochopitelně pozdvihlo sebevědomí. Když přijdete o práci, říkáte si: co v tomto věku začínat za kariéru? Kupodivu jsem ale neměla problém najít zaměstnání, které by zřejmě bylo zajímavé, tj. vyhrála jsem konkurz na ředitelku vlastivědného muzea v Brandýse nad Labem. Když to ale bylo možné, ráda jsem uvítala možnost vrátit se na své původní místo. Ovšem uvědomila jsem si, jak snadno může člověk přijít o jistotu a práci, která ho zajímá.

Kupka: U mě se toho změnilo poměrně hodně a mnohé jsem si za ten rok vyzkoušel. Po 17 letech jsem se vrátil na ministerstvo kultury, ovšem tomu předcházelo v poměrně krátké době několik zásadních momentů: po téměř 10 letech působení v kanceláři Senátu Parlamentu ČR jsem z ní odešel a musel jsem řešit svou existenční situaci. Našel jsem odvahu a šel na úřad práce, takže jsem si 14 dní vyzkoušel být veden jako nezaměstnaný. I když to byla krátká doba, je tato zkušenost neoddiskutovatelná! Z vyprávění působí úplně jiným dojmem, než když vás do ní život nějakým způsobem vrhne. Potom jsem se stal na tři měsíce zaměstnancem Národního technického muzea, kde jsem byl v PR oddělení jako řadový pracovník. Okusil jsem tedy úplně jiný svět. A pak mi zavolal ministr Štěpánek a nabídl mi, jestli bych u něj nechtěl pracovat. Tak jsem se dostal zpátky na ministerstvo kultury, v podstatě do stejné funkce, kde jsem v prosinci 89 začínal. A ještě bych si dovolil podotknout,

že jsem v tom uplynulém jednom roce zažil tři ministry: po ministru Štěpánkovi přišlo velmi krátké angažmá ministryně Třeštíkové a teď – jak předpokládám minimálně do konce volebního období – působení ministra Jehličky. Během roku se někdy v životě udějí takové věci, které nelze předpokládat!

Teď je tedy zase ve vašem zorném úhlu i JH. Jaký máte k tomuto festivalu profesní vztah?

Malcová: Řídím odbor regionální a národnostní kultury a jedna z agend, která se tam vykonává, je podpora neprofesionálních kulturních aktivit, takže pochopitelně máme na starosti všechny

ROZHOVOR

obory amatérského umění, tedy i divadlo. Ve spolupráci s NIPOSEM-ARTAMOU máme vytipováno asi 20-30 špičkových akcí (každý rok se jejich počet mění), které se konají ve spolupráci s místní samosprávou a ministerstvo je nějak masivněji finančně podporuje. JH je právě jedna z těch akcí, které patří do tohoto stálého seznamu.

Kupka: Pro mne JH znamená mimo jiné i vzpomínku na mé divadelní začátky, protože jsem amatérsky působil ve dvou souborech v Hradci Králové, odkud pocházím. Poprvé jsem do Hronova přijel jako mladý nadšený amatér někdy v roce 1977-8; v 80. letech jsem pak studoval na Divadelní fakultě AMU organizaci a řízení divadel, tj. víceméně produkci. Do práce, kterou teď dělám, patří mj. také zodpovědnost za organizování času ministra, vedení jeho itineráře, dále věci plynoucí z priorit úřadu a jednotlivých odborů a samozřejmě taky starost o to - a to především -, aby na všechny tyto aktivity byly finanční prostředky. Ať se nám to líbí, nebo ne, vše se točí kolem

ekonomiky a víte, že jsme začali svádět krutý boj o zachování rozpočtu pro příští rok minimálně v podobě letošního roku. Vyhledky, jak je vláda navrhla, pro nás nejsou dvakrát veselé, dokonce si dovoluji říct, že jsou velmi žalostné. Mohlo by to znamenat zastavení nebo velké omezení podpory projektů, programů či grantů, a to by byla velká škoda. Do toho spadá i JH, který ani dnes nemá peněz nazbyt, zvlášť, když slyšíme velmi potěšující zprávy z úst pana Strotzera, že je zájem seminaristů a dalších návštěvníků rok od roku větší. To je přece velmi pozitivní zpráva, která však přináší samozřejmě i nároky na finance. Na jedné straně se nám tedy zvětšuje zájem a na druhé straně bychom měli mít méně a méně peněz, což není v souladu s politikou ministerstva kultury.

Máme se tedy obávat o budoucnost JH?

Malcová: V tuto chvíli má ministerstvo kultury na tzv. kulturní aktivity, což jsou peníze uvolňované na grantová výběrová řízení celého ministerstva, necelých 38% letošního roku. Pokud takový stav zůstane - a bojíme se, že by to tak mohlo být -, budeme muset zkrátit některá výběrová řízení nebo vůbec některé konkurzy nevyhlášovat. Všechny odbory teď mají připravit vlastní vizi, jak by si to představovaly. Každopádně, i kdybychom dostali těch 38% letošní skutečnosti, máme v plánu - pokud nám to vedení posvětlí -, pokrýt právě těch 20 nebo 23 národních akcí, které pokládáme za prioritní pro jednotlivé obory. Pokud se to povede, pokrýt také alespoň příspěvkem - tak jako dnes - regionální postupové přehlídky. Pak ale nebudou peníze na vyhlášení běžných řízení, kam se hlásí i místní pořadatelé s menšími festivaly. Domníváme se, že by se stát měl postarat prioritně o to, co nikdo jiný zaplatit nemůže, jako je například právě JH. Někakou místní aktivitu zaplatí třeba krajský úřad, město nebo sponzoři, ale JH ne, i když do něj město vkládá hodně peněz a něco přidá také krajský úřad. Takže my předpokládáme, že si uděláme jisté priority, a podle toho, jaké dostaneme peníze, je pokryjeme.

Nemusíme tedy mít o JH strach?

Kupka: To určitě ne! Ale musím říct, že na jedné straně je to špatná situace, když vás nutí točit se pořád jenom kolem peněz, ale na straně druhé si musíte v rámci ekonomického tlaku udělat ve věcech pořádek, udělat si hierarchii a vzhled do toho, jak se s penězi kde hospodaří. V tomto smyslu není o JH sporu, ale je spousta místních lokálních aktivit, na které si terén zvykl, že je ministerstvo dofinancovávalo. To do budoucna nebude a je to jedna z možností, kde peníze můžou napříště chybět. Otázka je, jestli to svým způsobem není dobře, aby si město, které nějakou akci organizuje, uvědomilo, že musí nést svou zodpovědnost se vším všudy, že stát má jiné priority.

Na JH jezdíval pan ministr Dostál. Myslíte, že sem někdy nalákáte i ministra Jehličku?

Kupka: Doufám, že ano. Měl jsem to jako své předsevzetí pro letošní rok, ale vzhledem k tomu, že o tomto víkendě má

ministr jiné povinnosti, požádal 1. náměstka Františka Mikeše. Jelikož předpokládám, že pan ministr bude v úřadě dlouhá léta, věřím, že se mi mé předsevzetí v budoucnu podaří naplnit.

Malcová: Navíc má pan ministr v tomto termínu dovolenou a také si potřebuje odpočinout.

Kupka: Víte, ministr Jehlička je po dlouhé době ministr - neřeknu, že je to člověk se vztahem k památkám a památkové péči. Mezi lidmi se proto vynořila určitá obava z toho, jestli se neupozadí oblast živého umění. Můžu ubezpečit všechny, že tomu tak není! Ministr rozdává rovným dílem a uvědomuje si svou zodpovědnost. Myslí, jak na ty, kteří tvoří hodnoty teď, tak na ty, kteří již vytvořené hodnoty nějakým způsobem uchovávají a nakládají s nimi. Možná, že je to pro resort kultury dobře, že k takové změně došlo: může to ministerstvo posunout někam dál. Kultura má skutečně jediný problém a to je permanentní nedostatek finančních prostředků. Ale těch nebude nikdy dost! A není jich teď málo. A i kdyby se nám podařilo mít v příštím roce finance ve stejném objemu jako letos, neznamená to, že všechno zůstane stejné, jak je dnes. Naopak: aby bylo to, co je, musí přijít nějaké změny, rekonstrukce a reorganizace ve vlastních řadách.

Máte na mysli něco konkrétního? Hovoří se v této souvislosti o sloučení Divadelního ústavu a NIPOS...

Kupka: Ministerstvo kultury má dnes 32 příspěvkových organizací a existuje jistá úvaha, jakým způsobem ten počet snížit, a tím snížit náklady. Je to skutečně jen úvaha, zatím nikdo nic nerozhodl. Otázka například je, jestli musí ministerstvo zřizovat husitské muzeum v Táboře nebo loutkářské muzeum v Chrudimi. Třeba by byla možná dohoda, že ministerstvo dá k dispozici v Chrudimi dům, loutky budou převedeny pod Národní muzeum, které má své oddělení specializované na tuto oblast a loutky do Chrudimi zapůjčí, a muzeum bude provozovat město. To je určitý model, o kterém se dá uvažovat. Podobným příkladem je skanzen Veselý kopec. Samozřejmě technická proveditelnost a právní předpisy s tím související, to je druhá věc. Ale tyto úvahy jsou naprosto legitimní. A co se týče DÚ a NIPOS: nikdo nezpochybňuje postavení ani jedné, ani druhé organizace. Ta úvaha je vedena tím, jestli musí být dvě správy, dvě ředitelství, jestli nelze dát pod jednu střechu, pod jeden institut umění to, co mají společné - a mají některé věci společné. Ostatně DÚ už před časem rozšířil svůj statut a existuje název „Institut umění“. Vzniklo tedy kouzlo nechtěného: pracovníci DÚ vlastně předvídali, že činnost ústavu nemůže být do budoucna specializovaná jen na divadlo, že musí být širší, a to je onen institut umění. A proč by neměl zahrnovat umění tvořené jak profesionály, tak i amatéry? Odmítám, že je to pokus zlikvidovat a pošlapat práci lidí; že je to neúcta k těm, kteří těmito institucemi prošli.

Zuzana Vojtíšková

ANKETA

Co je pro vás na divadle už moc?

Když se baňalita a neumětelství vydává za vysoké umění. Konkrétní nebudu, protože by to byly celé dějiny českého - nejen amatérského - divadla.

Dušan Zakopal, Brno

Kategorii „moc“ na jevišti si nechávám otevřenou. Stalo se mi, že se mi něco zdálo jednu chvíli „moc“, a za pět let jsem to sám dělal... Když jsem jednou v Belgii viděl, jak na sebe herci plivou a ještě si to natáčeli na kameru a zpomaleně to divákům pouštěli, tak mi to přišlo opravdu „moc“. A ejhle, za několik let jsme to samé udělali v Divadle v Dlouhé v Moliérovi. Plive se tam a je vždycky potlesk na otevřené scéně. Po této zkušenosti se jako herec neuzavírám na jevišti snad ničemu. I když kdo ví...

Martin Velický, herec, Divadlo v Dlouhé Praha

Přízemnost! Jsme v zajetí veliké přízemnosti. To, co se na divadle většinou děje, není fantazie, ale provokace. A pohybuje se v přízemnosti. Dnes je na divadle málo ducha. Když se rozvíjí přízemní fantazie, tak ať je sebepestřejší, je divadlo přízemní. To je pro mne „moc“. Vedle toho je pro mě na divadle „moc“ ten okamžik, kdy se divadlo touží podobat životu. A to už se snaží asi sto let.

Jaroslav Dušek, divadelní performer a režisér, filmový herec

soutěž

Nejvtipnější vyhráva

Posílejte SMS
721 355 490

Porota = redakce
Výhra = úžasná (po každém kole)
Krabice na nápady = Sál Josefa Čapka
E-mail = zpravodaj.jh@centrum.cz

Cenu (tričko), nechť si autor vyzvedne v redakci. Blahopřejeme!

Z dalších došlých bublin:

Ty si mě budeš muset vzít, chlapečku!

Tak prrr! Úplně každýho tady zas hrát nenecháme!

Kerej z vás že to režíroval?! Obojí Kristián

Tak a teď mě zkuste někdo zkritizovat.

Na Císaře pána!

To ty jsi mě ráno budil?

Nějaký kecý?!

Tak tos fotil ty? Jen počkej!

Dnešní obrázek:

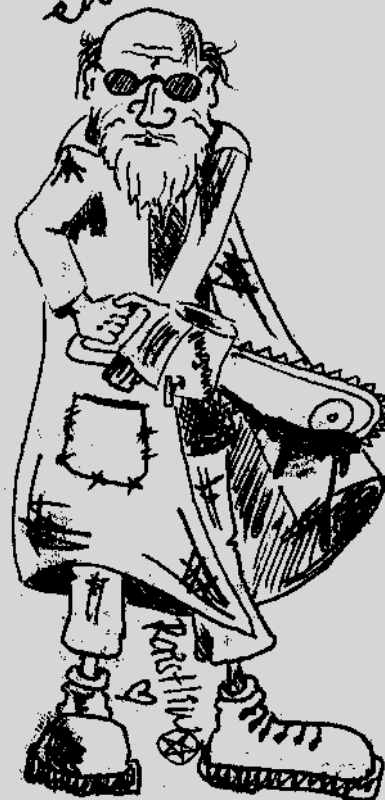
**COOLNESS
JIRÁSEK**

C

Příspěvky čtenářů zpravodaje

COOLNESS
Jirásek

DIVADELNÍ POVĚRY

**Ocitnete-li se v prostoru jeviště
kteréhokoli divadla, smekněte vždycky
klobouk nebo pokrývku hlavy.**

**Zásadně nikdy nepřejte hercům a
umělcům vůbec, aby měli úspěch! To je
raději třikrát poplivejte a kolenem je
šťouchněte do prodloužených zad.**

**Herci sami v budově divadla nepískají a nezazvoní na jakýkoli
zvoneček, neboť v případě prvého by si vypískali právě
zkoušenou hru a v druhém jí odzvonili.**

**Žádný herec nedovolí, aby garderobiéři
zašivali nebo přišivali cokoli, co je
přímo oblečeno na něm. Přišívání na
těle znamená zašít herci paměť.**

**Hádka na poslední generálce přinese
premiéře hry pronikavý úspěch.**

(zpracováno podle Bohumila Bezoušky: Tajnosti zákulisí)

ZÁKLAD MUZEA ČESKÉHO AMATÉRSKÉHO DIVADLA JE POLOŽEN ALE CO DÁL ?

Myšlenka zachovat hmotné památky na činnost ochotnických souborů a uspořádat je do expozice našla úrodnou půdu u Divadelního souboru Erben v Miletíně a díky dobročinnosti majitele zámku pana Ondřeje Stýbla i za nezanedbatelné pomoci Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu a za podpory Ministerstva kultury a dalších sponzorů se ji podařilo v základní expozici realizovat. Tímto krokem se miletínský divadelní soubor vyznamenal jako zakladatel prvního českého divadelního muzea.

První krok – úvodní expozice - se ukázal úspěšným, přitažlivým a všemi oceňovaným, rychle však překračuje rámec ale i možnosti zakladatelského souboru i regionu. Stále více se problémy realizace celého projektu dotýkají amatérských divadelníků celé země.

Přicházím proto s návrhem pokusit se zapojit do toho náročného úkolu širší okruh zájemců o historii amatérského divadla než umožňuje péče jednoho souboru nebo několika sebeobětavějších místních pracovníků, využít vědomostí a zkušeností dalších historiků divadla, amatérských divadelních sdružení, jednotlivých souborů a zájemců o divadelní historii v místech.

Návrh předpokládá vytvoření nového subjektu – občanského sdružení Muzeum českého amatérského divadla -, jehož členy by mohli být nejen jednotlivci z celé země, ale i divadelní kolektivy, podniky a společnosti, které by se tak mohly podílet nejen na řízení práce Muzea, ale řešily by i problémy jeho financování. Samostatný subjekt Muzeum by také umožnil začlenění do Asociace muzeí. Vytvoření takového občanského sdružení by bezpochyby mohlo na demokratických základech nezávisle řešit všechny problémy shromažďování exponátů, vytváření expozic a provozu Muzea, které dávno překročilo místní nebo jen regionální význam.

Co tomu říkáte?

Připraven je návrh stanov. Pokud máte zájem vyjádřit se k němu, nebo dokonce se stát členem právě ustavovaného přípravného výboru, ozvěte se na muzeummiletin@seznam.cz.

Ovšem nejdříve si prohlédněte internetové stránky:

<http://miletin.amaterskedivadlo.cz/>.

Nebo ještě lépe – udělejte si výlet do Miletína.

Jiří Valenta, autor scénáře

AMATÉRSKÁ SCÉNA DO KAŽDÉ RODINY!

Před 53 lety vznikl časopis Ochotnické divadlo, který se před 44 lety přejmenoval na Amatérskou scénu. Počítáme-li dobře, Amatérská scéna tedy vznikla v roce 1963. byla to dobrá léta pro kulturu a Amatérská scéna si je s sebou nese dodnes. Mnozí to jistě víte a časopis od dětských let odebíráte. Ihned jak Čtyřlístek, Větrník, Sedmičku pionýrů či Abc mladých konstruktérů jste do košů hodili. A ti, co tak zatím neučinili, vězte, že časopis Amatérská scéna je dvuměsíčník, který vydává NIPOS Praha, jeho šéfredaktorem je PhDr. Milan Strotzer. Koupit jednotlivá (i starší) čísla můžete i zde ve stánku u Jiráskova divadla. Anebo objednat na adrese: Blanická 4, 120 21 Praha 2.

Zítřka

PONĚLÍ 6.8.2007

9:00 - 13:00 – semináře a dílny

14:00 - 16:00 – Jídelna Hotelové školy
Problémový klub (PC)

zp 14:00 – 15:00 (A2), 18:00 – 19:00 (B1), 20:30 – 21:30 (A1) – Základní umělecká škola
LS Čmukaři Turnov Pavel Traub:
Zvyátka za to nemůžou

zp 14:00 – 15:55 (D), 18:15 – 20:10 (C) – Slavie
Rádobydivadlo Klapý Liz Fullerová:
Liz a Betty

zp 14:00 – 14:55 (C), 16:30 – 17:25 (B) – Sál Josefa Čapka
Studio Divadla Dagmar a pedagogické školy Karlovy Vary
H. Franková na motivy F. Fenelonové: Kdyby bylo nebe

dp 14.55, 18.00 – Před divadlem
DĚICTVÍ – Divadlo Bez střechy
Ostrava - scénicko-historický šerm

zp 15:30 – 17:55 (A+C1), 20:30 – 22:55 (B+C2) – Jiráskovo divadlo
DS Žlutice Jaromír Břeňovský: Rejžák z Prahy

dp 17.00 - Park Aloise Jiráka
FESTIVALOVÝ BIG BAND zahraje melodie v aranžmá V. Hybše

dp 19.00 - Park Aloise Jiráka
DĚICTVÍ – Divadlo Bez střechy
Ostrava - scénicko-historický šerm

dp 20.00 - Předsálí Sálu Josefa Čapka
6 NaChodníku – koncert šansonové kapely, zpívá Lucie Peterková

23:15 - Učebna v ZŠ na nám. ČSA
Diskusní klub (DK)

VČP Východočeská plynárenská

RWE Group

zp - základní program
dp - doprovodný program (Bude-li přšet, program se přesouvá do WIKOV ARÉNY)

red

dnes**NEDĚLE 5.8.2007****9:00 - 13:00 – semináře a dílny****13:30 – 15:25 (A), 18:15 – 20:10 (B)****– Slavie Rádobydivadlo**

Klapý Liz Fullerová: Liz a Betty

14:00 – 16:00 – Jídelna Hotelové školy

Problémový klub (PC)

dp 14.00 - Park Aloise JiráskaVAVŘINECKÝ DEN 2007 – průvod
s otcem Vavřincem městem od hotelové
školy**zp 15:45 – 16:30 (A2), 19:00 – 19:45
(C1), 22:15 – 23:00 (B2) – Základní
umělecká škola**LS Bublanina Vsetín Kateřina Davidová:
Začarováný les**zp 16:15 – 17:40 (B+C2), 20:00 – 21:25
(A+C1) – Jiráskovo divadlo**

Nejhodnější medvídci Helmut Kuhl: Harila

**zp 17:00 – 18:20 (A+C1), 20:30 – 21:50
(B+C2) – Sál Josefa Čapka**V.A.D. Kladno Lupinec & Co. podle Jule-
se Verna: Tajemný VAD v Karpatech**dp 19.00 - Park Aloise Jiráska**KOLETOVA HORNICKÁ HUDBA - kon-
cert dechové hudby ze Rtně
v Podkrkonoší**23:15 - Učebna v ZŠ na nám. ČSA**

Diskusní klub (DK)

dp 23:15 – zahrada čajovna

Vosto5 Praha STAND ARTní kabaret

dnes 11/28°C
9/24°C **POČASÍ** **zítřa**

Neměl by přijít déšť, ale pokud dorazí, nic se
neděje, beztak budete všichni zavření v divadle.
Snad jen větry by se neměly dostat do hracích pro-
stor... Očekávejte přesně opačné počasí, než to,
do kterého jste právě oděni. Všude dobře,
v Čapkách taky.

WIKOU MGI

zp - základní program

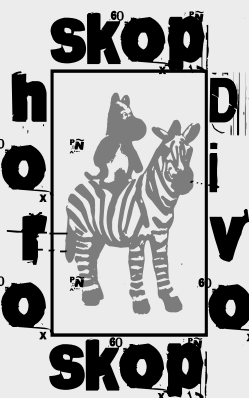
dp - doprovodný program (Bude-li přšet,
program se přesouvá do WIKOV ARÉNY)

20

NĚKDO JEŽÍ, NĚKDO PAŘÍ?

**Nemyslete, že ten není dokonalý
umělec, komu se nějaká figura
nepovedla – Pánubohu se
všecky lidi také nepovedli
a přece
o jeho umělosti nikdo nebude
pochybovat.**

(Josef Šmaha: Dělali jsme divadlo)

KONKURENCE?!**divadelní (s)KIEPY****bussssssy**Váhy, Panny, Berani, Štíři, Střelci,
Vodnáři, Ryby, Býci, Raci, Blíženci,
Kozorohové a Lvi.

Dnešní den
pro vás všech-
ny bude svát-
kem nedělním,
divadelní ra-
dostí a žádnou
starostí. Užijte
si všeho dosyta.
Pohoda a klid
nikdy netrvá
věčně. Pozor
– po víkendu
očekávejte pří-
chod Venuše
a s ní...!?

Vaše Hvězda Jasná

ZPRAVODAJZpravodaj 77. Jiráskova Hronova 2007
Vydává organizační štáb.**Redakce:** Zuzana Vojtíšková (šéfredaktorka), Jana Sopro-
vá, Lenka Novotná, Vladimír Hulec, Ivo Mičkal (fotograf),
Michal Drtina (sazba a grafika)**Výtvarník JH:** Rostislav Pospíšil**Oficiální stránky festivalu:** <http://www.hronov.cz>**E-mail redakce:** zpravodaj.jh@centrum.cz**Tisk:** KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč**Redakční uzávěrka:** 5. srpna 2007 v 6:30h**Vychází:** 5. srpna 2007 ve 14:00h

Neprošlo jazykovou úpravou!!!